

Na otvoritvi prvega Centra za krepitev zdravja v Zdravstvenem domu

Sevnica predstavili prenovljen preventivni program za odrasle

06. 04. 2016

V Zdravstvenem domu Sevnica je potekala slovesna otvoritev novega Centra za krepitev zdravja, na kateri je sodelovala tudi ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc. V okviru otvoritve je potekalo strokovno srečanje, na katerem je Jožica Maučec Zakotnik z Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) predstavila prenovljen preventivni program za odrasle in vlogo zdravstvenih domov pri krepitevi zdravja in zmanjševanju neenakosti v zdravju lokalnega prebivalstva.

Jožica Maučec Zakotnik z Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) je pozdravila vzpostavitev Centra za krepitev zdravja v Zdravstvenem domu Sevnica in predlagala njihovo čimprejšnjo vzpostavitev tudi v drugih zdravstvenih domovih po Sloveniji, saj imajo vlogo povezovalnega in izvajalskega partnerja na področju krepitev zdravja, preventive in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti in znotraj zdravstvenega doma.

V okviru projekta »Za boljše zdravje in zmanjšanje neenakosti v zdravju – Skupaj za zdravje«, ki ga vodi NIJZ in je bil podprt s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma, so sodelovali številni partnerji in deležniki (Center za socialno delo, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območna enota NIJZ, občina, nevladne organizacije itd.) v treh pilotnih lokalnih okoljih, Sevnici, Vrhniki in Celju. Njihov cilj je bil povezovanje sistemov socialnega in zdravstvenega varstva ter oblikovanje skupnih prioritet za krepitev zdravja, zmanjševanje neenakosti v zdravju in večjo socialno varnost prebivalcev. Sodelujoči partnerji so na podlagi potreb lokalnega prebivalstva predlagali skupnostni pristop za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju, pri čemer je pomembno prepoznavati ranljive skupine prebivalcev in jih vključevati v preventivne programe.

»Pri skupnostnem pristopu je v ospredju uporabnik programa, zato so nadgrajeni in razviti novi pristopi prilagojeni njegovim potrebam. Poudarek je na spretnostih in kompetencah vseh sodelujočih struktur in partnerjev v lokalnem okolju ter na spoštovanju avtonomnosti posameznika. Skupnostni pristop omogoča boljši dostop do storitev in programov, razvoj podpornih mrež in skupin za samopomoč ter upošteva formalne in neformalne oblike pomoči. Za uspešno udeleževanje skupnostnega pristopa je potrebno vse partnerje usposobiti s področja obravnave ranljivih skupin, zmanjševanja neenakosti v zdravju in krepiti razvijanje kulturnih kompetenc,« je na srečanju povedala **Jožica Maučec Zakotnik, predstojnica Centra za upravljanje programov preventive in krepitve zdravja in vodja delovnega sklopa za odrasle v projektu Skupaj za zdravje z NIJZ** in dodala, da med ranljive skupine spadajo brezposelni, prekarni delavci, migranti, brezdomne osebe, uporabniki nedovoljenih drog, osebe s težavami v duševnem zdravju, Romi, osebe z različnimi oblikami oviranosti in drugi, ki pa imajo različne ovire pri skrbi za lastno zdravje ter tudi pri dostopu do sistema zdravstvenega varstva in vključevanju v preventivne programe.

Vzpostavitev Centrov za krepitev zdravja

Centri za krepitev zdravja so samostojne organizacijske enote v organizacijski strukturi zdravstvenih domov in ključne organizacijske strukture na primarni ravni zdravstvenega varstva za zagotavljanje dejavnosti krepitve zdravja, zdravstvene vzgoje in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti. Dodatno strokovno usposobljen kader v Centrih za krepitev zdravja izvaja Program za krepitev zdravja, to je standardizirano in strukturirano nemedikamentozno obravnavo oseb z vedenjskimi, biološkimi in psihosocialnimi dejavniki tveganja, oseb, ogroženih za razvoj kroničnih bolezni in oseb z že prisotno kronično boleznijo. Gre za izvajanje skupinskih delavnic in individualnih svetovanj, kjer odrasli pridobijo strokovne informacije, veščine in podporo za dolgotrajno spremembo življenjskih navad, ki vodijo do boljšega počutja in zdravja. »Ena ključnih novosti in prednosti Centrov za krepitev zdravja pa je njihovo odpiranje v lokalno skupnost. Pomembno je namreč, da bodo strokovnjaki, opolnomočeni z interdisciplinarnim znanjem, veščini, novimi orodji, sodobnimi pristopi v

*promociji zdravja in zdravstveni vzgoji, v okviru skupnostnega pristopa s pomočjo različnih zdravstvenih in nezdravstvenih partnerjev v lokalnem okolju dostopali do ljudi z ovirami pri dostopu do preventivnih programov, jim pomagali pri odpravljanju teh ovir in jih uspeli vključiti v preventivne programe,» je na srečanju pojasnila **Jožica Maučec Zakotnik z NIJZ**, ki pričakuje, da bo sistemska podpora skupnostnemu delovanju zdravstvenega doma omogočila vzpostavitev centrov za krepitev zdravja v vseh zdravstvenih domovih v Sloveniji v najkrajšem možnem času, saj so ti centri zelo pomemben povezovalni in izvajalski partner na področju krepitev zdravja, preventive in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti in znotraj zdravstvenega doma.*

